

Dosarul nr. 2ra-2255/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Gafton)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea, reprezentați de avocatul Igor Ciuru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea împotriva Serviciului protecție Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, Direcția Situațiilor Excepționale Bălți cu privire la recalcularea salariului, încasarea diferenței salariului pentru orele prestate suplimentar, în condiții nefavorabile, pe timp de noapte, în zilele de repaus și zilele de sărbătoare nelucrătoare, compensației pentru reținerea, din vina angajatorului, a salariului, compensației pentru pierderile cauzate de neachitarea la timp a salariului și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 05 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea, reprezentați de avocatul Igor Ciuru și a fost menținută hotărârea din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 20 mai 2015 reclamanții Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea au depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului protecție Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, Direcția Situațiilor Excepționale Bălți cu privire la recalcularea salariului, încasarea diferenței salariului pentru orele prestate suplimentar, în condiții nefavorabile, pe timp de noapte, în zilele de repaus și zilele de sărbătoare nelucrătoare, compensației pentru reținerea, din vina angajatorului, a salariului, compensației pentru pierderile cauzate de neachitarea la timp a salariului și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, Grigori Mutălică a fost angajat la Unitatea Salvatori și Pompieri Fălești din cadrul Direcției Situațiilor Excepționale Bălți din 10 noiembrie 2000 până la 01 octombrie 2014, iar Gheorghii Cheptea a fost angajat la Unitatea Salvatori și Pompieri Fălești din cadrul Direcției Situațiilor Excepționale Bălți în anul 1988 până 05 ianuarie 2014.

Au susținut că, începând cu anul 2007, drepturile lor în calitate de salariați au fost încălcate prin faptul că salariul nu le-a fost achitat în cuantumul și proporția prevăzută de legislația muncii.

Au specificat că, au atenționat administrația instituției despre încălcările comise de nenumărate ori, însă nu a urmat nici o reacție. Prin urmare, au încercat să soluționeze litigiul pe calea amiabilă, expediind astfel în adresa pîrîtului cereri prealabile, prin care au solicitat recalcularea salariului, însă prin răspunsurile nr.19/7-M-13/15 și nr.19/7-Ch-12/15 din 20 martie 2015, le-a fost refuzat în satisfacerea cerințelor înaintate.

Au afirmat că, în cadrul Serviciul protecție Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne au activat într-un program special care constă în 24 de ore lucrate după care urmează 72 de ore libere. Schimbul începea la ora 08⁰⁰ dimineața și se încheia la 08³⁰ a doua dimineață, în funcție de graficul de serviciu. Deci, lunar exercitau 7 sau 8 schimburi a câte 24 de ore, ceea ce constituie 168 ore prestate lunar (în cazul a 7 schimburi) sau 192 de ore prestate lunar în cazul a 8 schimburi, iar un schimb este constituit din 24 de ore, orele dintre 22⁰⁰ și 06⁰⁰ sunt prestate pe timp de noapte. Totodată, în virtutea funcției deținute au fost atrași în activitate serviciului și în afara orelor de lucru în cazul apariției situațiilor excepționale, la fel, ținând cont de lucru specific în schimburi, și-au exercitat funcția și în timpul sărbătorilor.

Au relatat că, lucru prestat este unul nociv care conform legislației muncii urmează a fi compensat de către angajator. De altfel, au efectuat mai multe ore de lucru decât prevede legea (în situații excepționale au fost rechemati la serviciu din timpul orelor de odihnă, orele suplimentare și cele exercitate pe timp de noapte și în timpul sărbătorilor), însă nu au fost retribuiți de către angajator în conformitate cu legislația muncii.

Au solicitat recalcularea salariului pentru ultimii 3 ani și plata diferenței salariale pentru fiecare pentru orele prestate suplimentar, orele prestate pe timp de noapte, orele prestate în zilele de repaus și zilele de sărbătoare nelucrătoare, precum și pentru exercitarea activității nocive de lucru, încasarea despăgubirii în temeiul art. 145 și 330 alin. (2) Codul muncii, repararea prejudiciului moral în mărime de 10000 lei fiecare și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 16 februarie 2017 Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea, reprezentați de avocatul Igor Ciuru au depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care au solicitat recalcularea salariului pentru ultimii 3 ani și plata diferenței de salariu pentru fiecare; recalcularea și plata pentru orele prestate suplimentar în mărime de 3954 de lei 40 bani pentru Grigori Mutălică și 32229 de lei 50 bani pentru Gheorghii Cheptea; recalcularea și plata pentru orele prestate pe timp de noapte în mărime de 4561 de lei 70 bani pentru Grigori Mutălică și 3116 de lei 10 bani pentru Gheorghii Cheptea; recalcularea și plata pentru orele prestate în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare în mărime de 645 de lei 12 bani pentru Grigori Mutălică și 184 de lei 32 bani pentru Gheorghii Cheptea; încasarea pentru fiecare a unei despăgubirii în baza art. art. 145, 330 alin. (2) Codul Muncii, și anume suma de 14840 de lei 26 bani pentru Grigori Mutălică și 12244 de lei 89 bani pentru Gheorghii Cheptea, repararea prejudiciului moral în mărime de 10000 lei pentru fiecare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 05 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea, reprezentați de avocatul Igor Ciuru și a

fost menținută hotărârea din 16 februarie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, pentru angajarea la lucru a apelanților/reclamanți Grigori Mutălică și Gheorghi Cheptea au fost întocmite fișele de post în care este indicat: denumirea funcției - pompier al Unității pompieri și salvatori Fălești al Dicției situații excepționale rl. Fălești al Direcției situații excepționale mun. Bălți, iar la atribuțiile de serviciu a fost specificat sarcina să asigure îndeplinirea obligațiilor la ducerea serviciului de gardă la posturi, în patrulele de supraveghere și în serviciul interior; condițiile de muncă; regim de muncă în schimb; program de muncă 24 ore schimb, 72 ore odihnă, cu care ultimii au făcut cunoștință contra semnătură.

De altfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a menționat că în așa mod, apelanții/reclamanți au acceptat condițiile contractuale și cele indicate în fișa de post, cu îndeplinirea serviciului în schimburi - 24 ore lucrătoare și 72 ore de odihnă, în total în decurs de o lună sunt posibile 7 sau 8 schimburi, ceea ce constituie 168 ore sau 192 ore lucrate în lună.

Totodată, instanța de apel a relevat că în baza informației privind calculul salariului pentru perioada 2011-2014 a salariaților civili, apelanților le-a fost achitat salariu, care includea salariu de funcție, vechimea în muncă, intensitatea muncii, antigaz, premii, ajutor material, concedii.

Mai mult ca atât, instanța de apel a relatat că pentru orele lucrate suplimentar pentru profilaxii, persoana depune raport pe numele șefului Direcției Excepționale Bălți pentru acordarea zilelor libere, cu atribuirea la concediul anual obligatoriu, în baza acestui raport se emite ordin de către șeful Direcției Excepționale Bălți, însă careva rapoarte în acest sens, apelanții/reclamanți nu au depus, or, careva probe care ar confirma aceste circumstanțe nu au fost prezentate, ba chiar aceștia au fost de acord, fapt confirmat prin semnăturile acestora.

În contextul dat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a relevat că în temeiul Legii nr. 93 din 05 aprilie 2007 a Serviciul protecție Civile și Situațiilor Excepționale al MAI și a hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 461 din 24 martie 2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului special în cadrul Serviciul protecție Civile și Situațiilor Excepționale, au fost aprobate noile state de organizare (15 noiembrie 2007), personalul civil care era la funcția de pompieri era necesar de fi înlocuit cu efectiv atestat (cu vârsta de până la 30 ani), însă ținând cont de solicitarea acestora și experiența în activitate a personalului civil cât și a incompletului de efectiv, a fost primită hotărârea de a lăsa în serviciu ca salariați civili din contul funcției atestate, cu încheierea contractului de muncă pe un termen de 5 ani.

În concluzie, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a menționat că dat fiind faptul că pretențiile privind încasarea prejudiciului moral sunt subsecvente cerințelor primare, care au fost apreciate ca fiind nefondate, prima instanța just a respins aceste solicitări ca fiind neîntemeiate.

La data de 02 august 2018, prin intermediul oficiului poștal, Grigori Mutălică și Gheorghi Cheptea, reprezentați de avocatul Igor Ciuru a declarat recurs împotriva deciziei din 05 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, instanțele ierarhic inferioare au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Au afirmat că, normele prevăzute de art. 157-159 din Codul Muncii sunt prevăzute

într-o lege organică și se aplica direct și în mod prioritar față de alte acte normative invocate de instanțele ierarhic inferioare, care de fapt au o putere juridică inferioară.

Au notat că, hotărârile instanțele ierarhic inferioare nu conține nici un argument care ar justifica neaplicarea normelor invocate de reclamanti din Codul muncii, și anume prevederile art. art. 12, 95, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 157, 158, 159. De altfel, acestea nici nu s-au expus asupra motivelor/argumentelor invocate de recurenți, fapt ce atestă încălcarea prevederilor art. 130 CPC și art. 373 Cod de procedură civilă și art. 6 CEDO.

La data de 09 noiembrie 2018 Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 05 octombrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 02 august 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea, reprezentați de avocatul Igor Ciuru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea, reprezentați de avocatul Igor Ciuru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea, reprezentați de avocatul Igor Ciuru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Grigori Mutălică și Gheorghii Cheptea, reprezentați de avocatul Igor Ciuru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic